

לגרום לה טומאה, והא נמי, אפילו טהורה בת בעור היא, ומטמאין אותה.
חבית של תרומה בגת העליונה - היינו עדשים של גת שקורין מייט"י + חלק הגת בו דורכים את הענבים+, שהענבים בתוכה.
והתחתונה - היינו בור שהיין יורד לתוכו.

טמאין - חולין טמאין יש בה, וראויין לו בימי טומאתו או למי שאינו אוכל חולין בטהרה, ואם תפול תרומה זו לתוכו - הוי ליה מדומע טמא, ולא חזי לישראל משום תרומה ואפילו טהורה, ולא למכור לכהן דכיון דטמאה היא אסורה, ביבמות בהערל (עג, ב) נפקא לן שהאוכל תרומה טמאה עובר בעשה בשעריך תאכלנו לזה הטמא והטהור יחדו, ולא לאחר. מודה ר' אליעזר ור' יהושע - אף על פי שנחלקו באין יכול בסיפא, מודין ושוין הן בכך, שאם יכול להציל ממנה רביעית בטהרה, אם יכול לחזור אחר כלים טהורין ולקבל קודם שתירד כולה לתוך הטמאין, ויקבל הימנה רביעית הלוג.

יציל - יחזר אחריהן, ואל יקבלנה בכלים טמאין כדי להציל את החולין, שלא יתערב ממנה בהן ויאסרו, ואף על פי שבתוך כך ירד ממנה לתוכם ויפסידם - לא מטמאין לה לתרומה משום הצלת חולין.

ואם לאו - שלא ימצא כלי טהור, וסוף סוף לטומאה אזלא כולה - בזו נחלקו ר' אליעזר ור' יהושע, דר' אליעזר אומר: אף על פי כן תרד ותטמא מאליו, ויפסיד החולין, ואל יטמאנה ביד כדי להציל, ר' יהושע אומר: יטמאנה ביד, אלמא: לר' יהושע, כיון דסופה לאיבוד - שרי לטמוייה ביד, ובפסח נמי לא שאנא, ור' מאיר מדר' יהושע יליף.

ממחלוקתן למדנו - שהרי הלכה כר' יהושע בטהרות, דר' אליעזר נמנו עליו שלא לקבוע הלכה כמותו מפני תנורו של עכנאי בבבא מציעא (נט, ב).

דיקא נמי - דר' מאיר מדר' יהושע יליף מדקא מהדר ליה ר' יוסי: אינה היא מן המדה, דמדה ר' אליעזר ור' יהושע בזו, שמע מינה: מיניהו הוה יליף לה, ולקמיה פריך: אמאי אינה היא המדה?

אמר ר' יוסי - לר' מאיר אין הנדון דומה לראיה, נדון שריפת חמץ בפסח שאתה דן ולמד מאלו אינו דומה לדברים שאתה מביא ראיה מהן עליו, על מה העידו שתוכל ללמוד מהן. זה טמא וזה טמא - שלישי בקודש טמא הוא, והראשון שהוא נשרף עמו טמא הוא.

שמא יבא אליהו - לאחר זמן, ויאמר טהורה היתה, ונמצא למפרע שטימאנו תרומה בידיים, אף על פי שהיא טעונה שריפה מפני איסור חמץ - אסור לטמאה בידיים.

אמר ר' יוסי - לר' מאיר אין הנדון דומה לראיה, נדון שריפת חמץ בפסח שאתה דן ולמד מאלו אינו דומה לדברים שאתה מביא ראיה מהן עליו, על מה העידו שתוכל ללמוד מהן. זה טמא וזה טמא - שלישי בקודש טמא הוא, והראשון שהוא נשרף עמו טמא הוא.

שמא יבא אליהו - לאחר זמן, ויאמר טהורה היתה, ונמצא למפרע שטימאנו תרומה בידיים, אף על פי שהיא טעונה שריפה מפני איסור חמץ - אסור לטמאה בידיים.

כדפירש ר"ת לקמן גבי רביעי בקדש וסבירא ליה השתא דחבית הקודש מהני למימני ביה ראשון ושני אף על גב דר"ל בעי לה (לקמן דף כ.) ולא איפשיט.

דמדאורייתא טהור מעליא הוא - הקשה ר"י הניחא למ"ד אוכל מטמא אוכל יליף שפיר איסור דרבנן לעשותו שני משלישי מדרבנן אף על גב דאיסור הוי כמו פסול ולעיל משמע דטמא ופסול אינם שוין דחשיב ליה הוסיף מ"מ בטומאה דרבנן לא משמע ליה לחלק אלא למאן דסבר אין אוכל מטמא אוכל מדאורייתא מאי קסבר אי קסבר דיש להשוותם א"כ בלא שום ראיה יהא איסור דרבנן מותר לעשותו שני דרבנן ואי קסבר דאין להשוותם אם כן היכי יליף משלישי וי"ל דלא יליף טפי אלא מכיון דחזינא דשלישי שהוא מקולקל דרבנן מותר לעשותו שני א"כ אין לחלק בין דרבנן לדאורייתא וילפינן איסורא דרבנן מפסול דאורייתא לרבי עקיבא דמותר לעשותו טמא ואור"י דהא דשרי ר' יהושע במתני' לשרוף תלויה עם הטמאה לר' יוסי תלויה דאורייתא דלדידיה שלישי דרבנן אסור לעשות שני.

ולד טומאה דאורייתא - הכא דקיימינן אליבא דר"ל לא אשכחן שלישי דאורייתא למ"ד אין אוכל מטמא אוכל אלא ע"י משקין ואז הוי שני דרבנן ומאי תוספת איכא וצ"ל דלא נגזרה גזרה עדיין דכל הפסול וכו' כדפי' וע"י עצים ולבונה ליבא לאוקמא דר"ל הוא דבעי בפ"ב דחולין (דף לו.) אי מהני חבית הקודש למימני ביה ראשון ושני והא דנקט ר"ל ולד טומאה דאורייתא כלומר אפי' אם נאמר בולד טומאה דאורייתא איכא לפרושי מדבריהם דר' אליעזר ור' יהושע א"נ נקט דאורייתא לאוקמא אפי' לר"א אבל לר' יהושע אפי' שלישי דרבנן מותר לעשותו שני וכן חמץ בשש שעות שהוא איסור דרבנן יליף ר"מ מדבריו של רבי יהושע.

מדברי ר"א ור' יהושע - והא דתני במתני' מילתיה דר' חנינא ור"ע משום דר' יוסי קטעי וסבר דר"מ מר' חנינא סגן הכהנים קאמר כדקאמר בסמוך.

חבית שנולד לה ספק טומאה - פירש הקונטרס כגון שנכנס שם אדם טמא